

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Reklamace vad zboží dle obchodního zákoníku - vady zboží a jejich notifikace (1. část)

Nejen v obchodně právních vztazích se zcela logicky může přihodit to, že zboží, které zakoupí podnikatel v rámci své podnikatelské činnosti od jiného podnikatele, nemá dle jeho názoru takové vlastnosti, jaké by mělo podle ujištění prodejce mít nebo je jinak vadné. Tento článek si klade za cíl dát návod, jak v případě zjištění vady na takovémto zboží postupovat a jakého jednání se naopak vyvarovat. V jeho první části bude pojednáno o tom, kdy se zboží považuje dle obchodního zákoníku za vadné a jakým způsobem a v jaké lhůtě je třeba provést notifikaci vad zboží a jaké úkony ji musí předcházet.

Prodávající je povinen dodat zboží v množství, jakosti a provedení, jež určuje kupní smlouva, a musí je zabalit nebo opatřit pro přepravu způsobem stanoveným ve smlouvě. Podstatným proto zůstává to, jaké vlastnosti má dle kupní smlouvy předmět koupě mít. To bude zvláště významné např. u těch kupních smluv, jejichž předmětem koupě bude výrobek technologicky složitý. Je-li kupní smlouva uzavírána písemně, pak je v zájmu zejména prodávajícího blíže popsat vlastnosti prodávané věci, popř. jde-li o věc již použitou, tuto skutečnost do smlouvy přímo uvést. Pokud je kupní smlouva uzavírána ústně, je vhodné, aby se kupující u prodávajícího informoval o vlastnostech kupovaného zboží, samozřejmě s vědomím toho rizika, že v případě vady věci spočívající v nedostatku či neexistenci vlastnosti, které mělo kupované zboží dle ujištění prodávajícího mít, bude to právě kupující, kdo bude muset v případném soudním sporu tvrdit a prokazovat, že ho prodávající takto ujistil.

V případě, že takové ujednání v kupní smlouvě obsaženo nebude, a je přitom nerozhodné, zda půjde o kupní smlouvu uzavřenou v písemné či ústní formě, je prodávající povinen dodat kupujícímu zboží v jakosti a provedení, jež se hodí pro účel stanovený v kupní smlouvě. Nebude-li účel zboží ve smlouvě stanoven, pak musí mít takovou jakost a provedení, aby vyhovovalo účelu, k němuž se takové zboží zpravidla užívá. Tomuto pravidlu se také jinak říká pravidlo střední jakosti.

Má-li být zboží dodáno podle vzorku nebo předlohy, je prodávající povinen dodat zboží s vlastnostmi vzorku nebo předlohy, jež předložil kupujícímu. Smluvní strany si ale také mohou dohodnout, že jakost a provedení zboží bude určena jak jeho vzorkem, tak příslušným popisem v kupní smlouvě. V takovém případě má mít dle obchodního zákoníku zboží vlastnosti obou těchto určení. Nastane-li však následně rozpor mezi určením jakosti a provedení v kupní smlouvě a podle vzorku, je rozhodující určení obsažené v kupní smlouvě.

Mnohdy se také při uzavírání kupní smlouvy zapomíná na to, jakým způsobem má být zboží zabaleno či jinak opatřeno pro přepravu kupujícímu. Pokud takové ujednání v kupní smlouvě skutečně chybí, je prodávající povinen zboží zabalit nebo opatřit pro přepravu způsobem, který je obvyklý pro takové zboží v obchodním styku, jinak způsobem potřebným k uchování a ochraně zboží. Náležitá ochrana zboží je proto záležitostí prodávajícího.

Pokud prodávající výše uvedené povinnosti, tj. povinnost dodat zboží v množství, jakosti a provedení, jež určuje smlouva, a náležitě zabalit nebo opatřit pro přepravu, poruší, má zboží vady. Za vady zboží se považuje i dodání jiného zboží, než určuje smlouva a vady v dokladech nutných k užívání zboží. Jedná se přitom o vady faktické. Vedle nich však existují i tzv. právní vady zboží, jimiž se rozumí práva třetích osob (osob odlišných od prodávajícího a kupujícího) ke zboží (např. práva z průmyslového vlastnictví).

S ohledem na skutečnost, že předmětem koupě může být i zboží, při jehož výrobě byly použity věci předané

kupujícím, stanoví obchodní zákoník, že prodávající neodpovídá za ty vady, které byly způsobeny použitím takovýchto věcí. Uvedené však platí pouze za předpokladu, že prodávající ani při vynaložení odborné péče nemohl nevhodnost věcí mu předaných kupujícím odhalit, popř. tuto nevhodnost odhalil a kupujícího na ni upozornil, ten však trval na jejich použití.

Důležitou je taktéž ta informace, že prodávající neodpovídá za vady zboží, o kterých kupující v době uzavření smlouvy věděl nebo s přihlédnutím k okolnostem, za nichž byla smlouva uzavřena, musel vědět, ledaže se vady týkají vlastností zboží, které zboží mělo mít podle smlouvy. Toto ustanovení je třeba vykládat tak, že vylučuje odpovědnost prodávajícího za ty vady zboží, o kterých věděl (např. mu byly prodávajícím sděleny při uzavírání kupní smlouvy) nebo vědět musel (např. již dříve kupovanou věc užíval jako nájemce). Pro případ, že je předmětem koupě zboží již použité, popř. zboží z tzv. starých zásob, bude v zájmu prodávajícího o tom kupujícího uvědomit. Je tomu proto, že v takovém případě musí kupující počítat s jeho možnou sníženou jakostí.

A jak je to se zárukou při prodeji zboží dle obchodního zákoníku? Na rozdíl od občanského zákoníku nezná obchodní zákoník tzv. zákonnou záruku za zboží. Proto v případě, že prodávající neposkytne kupujícímu žádnou záruku za jakost zboží (viz níže), odpovídá prodávající pouze za takové vady zboží, které mělo zboží v okamžiku, kdy přechází nebezpečí škody na zboží na kupujícího (zpravidla je tomu okamžikem předání zboží kupujícímu), a to i tehdy, stane-li se vada zjevnou až po této době. Z toho plyne, že kupující bude v případě reklamace vad zboží muset prokázat, že se jednalo o vadu, kterou mělo zboží při přechodu nebezpečí škody na věci na kupujícího. To samozřejmě neplatí za situace, že na zboží byla poskytnuta prodávajícím záruka, neboť v takovém případě je pouze třeba prokázat, že se vada vyskytla v průběhu této záruční lhůty. Prodávající však odpovídá rovněž za jakoukoliv vadu zboží, která vznikne po době přechodu nebezpečí škody na zboží, jestliže je důsledkem porušení jeho povinností (typicky je uváděno poškození zboží v důsledku jeho nedostatečného zabalení prodávajícím).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)